

EVROPSKÝ PARLAMENT

2004

2009

Výbor pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin

PROZATÍMNÍ ZNĚNÍ
2006/2060(INI)

3. 4. 2006

NÁVRH ZPRÁVY

o tematické strategii o znečišťování ovzduší
(2006/2060 (INI))

Výbor pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin

Zpravodajka: Dorette Corbey

OBSAH

	Strana
NÁVRH USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU	3
VYSVĚTLUJÍCÍ PROHLÁŠENÍ	8

NÁVRH USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU

o tematické strategii o znečišťování ovzduší (2006/2060 (INI))

Evropský parlament,

- s ohledem na sdělení Komise Radě a Evropskému parlamentu o tematické strategii o znečišťování ovzduší (KOM(2005)0446),
 - s ohledem na šestý akční program Společenství pro životní prostředí¹,
 - s ohledem na Lisabonskou strategii (závěry Evropské rady v Barceloně z 15.–16. března 2002),
 - s ohledem na sdělení Komise o programu Čisté ovzduší pro Evropu (CAFE): směrem k tematické strategii pro kvalitu ovzduší (KOM(2001)0245),
 - s ohledem na hodnocení dopadu pro Tematickou strategii o znečišťování ovzduší a směrnici o „Kvalitě vnějšího ovzduší a čistším ovzduší pro Evropu“ (SEK(2005)1133),
 - s ohledem na zdravotní aspekty znečišťování ovzduší – závěry projektu WHO „Systematický přezkum zdravotních aspektů znečištění ovzduší“ v Evropě²,
 - s ohledem na studii Institutu pro evropskou politiku životního prostředí (IEEP)³,
 - s ohledem na směrnici 96/62/ES⁴ o posuzování a řízení kvality vnějšího ovzduší a její „dceřiné“ směrnice a na návrh směrnice o kvalitě vnějšího ovzduší a čistějším vzduchu pro Evropu předložený Komisí (KOM(2005)0447),
 - s ohledem na směrnici o integrované prevenci a omezování znečištění (IPPC)⁵,
 - s ohledem na závěry Evropské rady pro životní prostředí ze dne 9. března 2006,
 - s ohledem na článek 45 jednacího řádu,
 - s ohledem na zprávu Výboru pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin a na stanovisko Výboru pro regionální rozvoj (A6-0000/2006),
- A. vzhledem k tomu, že znečištění ovzduší je významnou příčinou úmrtí a faktorem ovlivňujícím nemocnost v Evropě, který má za následek snížení očekávané délky života v průměru o více než 8 měsíců na osobu; vzhledem k tomu, že děti, starší osoby, lidé trpící respiračními a kardiovaskulárními chorobami a osoby žijící ve vysoce

¹ Úř. věst. L 242, 10.9.2002, s. 1.

² (<http://www.euro.who.int/document/E83080.pdf>)

³ http://www.europarl.eu.int/comparl/envi/default_en.htm

⁴ Úř. věst. L 296, 21.11.1996, s. 55.

⁵ Úř. věst. L 257, 10.10.1996, s. 26.

exponovaných oblastech, jako jsou městské oblasti (velká města), a v blízkosti hlavních silnic, jsou zvláště vystaveni zdravotním rizikům,

- B. vzhledem k tomu, že znečišťujícími látkami, které působí nejvíce zdravotních problémů, jsou jemné částice PM 2,5 a přízemní ozon,
- C. vzhledem k tomu, že 55 % evropských ekosystémů je poškozeno znečištěním ovzduší,
- D. vzhledem k tomu, že znečištění ovzduší se vyskytuje ve všech členských státech a že se jedná o přeshraniční záležitost, neboť částice a jiné znečišťující látky urazí i stovky kilometrů, a tudíž je třeba hledat řešení na evropské úrovni,
- E. vzhledem k tomu, že článek 7 6. EAP uvádí, že jedním z cílů tohoto programu je dosáhnout „úrovně jakosti vzduchu, která nepředstavuje rizika pro lidské zdraví a pro životní prostředí, ani na ně nemá výrazně negativní dopad“,
- F. vzhledem k tomu, že Komise předložila ve svém hodnocení dopadu tři scénáře (A, B a C), které odrážejí různou míru ambicí, a také scénář snížení emisí v mezích maximální technické proveditelnosti,
- G. vzhledem k tomu, že hodnocení dopadu ukazuje, že většina evropských občanů upřednostňuje evropskou politiku zlepšení kvality ovzduší, která by měla ambice blížící se scénáři C, avšak Komise ve své strategii zvolila méně ambiciózní cíl, který lze označit jako A+,
- H. vzhledem k tomu, že ve všech scénářích jsou náklady na omezení míry znečištění ovzduší nižší než finanční přínosy; vzhledem k tomu, že žádný ze scénářů neohrožuje celkovou konkurenceschopnost EU, a vzhledem k tomu, že ambiciózní scénář vede k vytváření nových pracovních míst,
- I. vzhledem k tomu, že analýza nákladů a přínosů, jak je načrtnuta v hodnocení dopadu, je spolehlivá a vyvážená, což potvrdila zpráva IEEP; vzhledem k tomu, že odhady přínosů této strategie, pokud bude realizována, jsou však dosti nízké, neboť odhady zdravotních přínosů jsou konzervativní a přínos pro životní prostředí nebyl brán v potaz; vzhledem k tomu, že na straně nákladů nebyl zohledněn potenciál nákladově velmi efektivních opatření v oblasti lodní dopravy,
- J. vzhledem k tomu, že hodnocení dopadu ukazuje, že optimální scénář, tj. scénář, kde se mezní náklady rovnají mezním přínosům, se nachází mezi scénářem B a C,
- K. vzhledem k tomu, že pracovní skupina CAFE pro PM konstatovala, že zdravotní rizika spojená s PM 2,5 existují při koncentracích pod $10 \mu\text{g}/\text{m}^3$ a že mezní hodnota by neměla překračovat $20 \mu\text{g}/\text{m}^3$,
- L. vzhledem k tomu, že – jak poukázal IEEP – hodnota $\mu\text{g}/\text{m}^3$ PM 2,5, kterou navrhuje Komise, nevede k přísnějším požadavkům na PM pro členské státy, nýbrž jejich povinnosti spíše zmírňuje, neboť umožňuje výjimky,
- M. vzhledem k tomu, že ze zlepšení kvality ovzduší má prospěch celá společnost, zatímco

náklady vznikají konkrétním odvětvím; vzhledem k tomu, že je tudíž nezbytné nalézt způsob, jak tyto náklady pokrýt, když uplatňování zásady „znečišťovatel platí“ vede pro určité odvětví k nepřijatelným nákladům,

- N. vzhledem k tomu, že ustanovení týkající se vnitřního trhu někdy brání dosažení cílů a mezních hodnot v oblasti životního prostředí v EU,
- O. vzhledem k tomu, že mnohé členské státy nesplňují mezní hodnoty, které stanoví stávající legislativa v oblasti kvality ovzduší, přičemž nejvíce problémů se objevuje v Nizozemsku, Belgii, Německu, severní Itálii, Polsku a ve velkých městech; vzhledem k tomu, že dosud přijatá opatření zaměřená na zdroje znečištění jsou pro splnění mezních hodnot nedostatečná,
- P. vzhledem k tomu, že je třeba, aby existovala strategie, která bude obsahovat ambiciózní cíle, jež se promítnou do ambiciózních mezních hodnot pro znečišťující látky, spolu s opatřeními zaměřenými na zdroje znečištění, a která členským státům umožní, aby splňovaly standardy kvality ovzduší, a zároveň poskytne více času členským státům, které přijaly všechna praktická opatření, a přesto stále čelí problémům se splňováním mezních hodnot,

Znečištění ovzduší je třeba řešit stanovením správné míry ambicí

1. vítá tematickou strategii Komise o znečišťování ovzduší, jež zdůrazňuje skutečnost, že znečištění ovzduší představuje závažný problém pro zdraví a životní prostředí;
2. žádá, aby byla předložena strategie, která bude obsahovat ambicióznější cíle snížení emisí, jež budou u VOC, PM 2,5 a NO_x odpovídat scénáři C, neboť to povede k větším přínosům pokud jde o zdraví a zaměstnanost, přičemž zůstane zachován vyvážený poměr mezi náklady a přínosy; žádá o snížení uvedené v této tabulce:

	2020 podle stávajících právních předpisů	2020 podle TSAP ¹	2020 podle cílů EP a příslušného scénáře
SO ₂	68 %	82 %	82 % (B)
NO _x	49 %	60 %	65 % (C)
VOC	45 %	51 %	55 % (C)
NH ₃	4 %	27 %	27 % (A+)
PM 2,5	45 %	59 %	61 % (C)

¹ Tematická strategie o znečišťování ovzduší.

celkové náklady		o 7,1 více	o +/- 11 více
-----------------	--	------------	---------------

3. dává přednost tomu, aby byla v roce 2010 zavedena roční mezní hodnota 30 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ pro PM 10, a podporuje návrh Komise na zavedení limitu koncentrace pro PM 2,5, neboť podíl PM 2,5 je v rámci PM 10 zdravotně nejvíce škodlivý; žádá, aby byla v roce 2010 zavedena roční mezní hodnota 20 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ pro PM 2,5; souhlasí s tím, že by mělo být možné poskytnout členským státům, které mohou prokázat, že přijaly všechna praktická opatření, více času na to, aby dosáhly této mezní hodnoty;
4. podporuje návrh Komise, aby byl v roce 2020 zaveden cíl snížení expozice pro PM 2,5 o 20 % ve srovnání s průměrným indexem expozice v roce 2010; žádá však o snížení této procentní míry pro ty členské státy, které již dosáhly nízké míry expozice;
5. žádá, aby byla v případě vysoké míry smogu zavedena smogová varování a aby byli lidé vybízeni k tomu, aby v těchto dnech nepoužívali otevřené ohně a omezovali používání automobilů;

Opatření pro jednotlivá odvětví

6. vyzývá Komisi a členské státy, aby co nejdříve přijaly nezbytná opatření vedoucí ke snížení emisí v jednotlivých odvětvích, které přispívají ke znečištění ovzduší;
7. vyzývá členské státy, aby přijaly opatření na snížení emisí způsobených lodní dopravou včetně zavedení nábřežních dodávek elektřiny a ekonomických pobídek, které povedou k čistším motorům (např. nižší přístavní poplatky pro čisté lodě); vyzývá Komisi, aby navrhla koordinované kroky vedoucí k zajištění rovných podmínek pro všechny, aby přezkoumala standardy pro lodní paliva a aby trvala na provedení příslušných kroků v rámci Mezinárodní námořní organizace (IMP); je přesvědčen, že je zapotřebí lepší rovnováhy mezi náklady na snížení emisí z lodí a emisí z pozemních zdrojů;
8. konstatuje, že navzdory tomu, že zemědělství představuje jeden z hlavních zdrojů znečištění ovzduší, se na toto odvětví kladou pouze malé požadavky na snížení emisí; vyzývá členské státy, aby bojovaly proti znečišťování ovzduší spojenému s chovem dobytka, používáním hnojiv a zařízeními na vytápění skleníků a aby využívaly zemědělské dotace k řešení problému amoniaku; v souvislosti s revizí SZP žádá o aktualizaci cílů pro snížení emisí amoniaku; vyzývá Komisi, aby do směrnice IPPC začlenila intenzivní zemědělství;
9. vyzývá Komisi, aby urychleně předložila návrh opatření na snížení emisí pocházejících z průmyslových zdrojů, včetně revize směrnice IPPC, která by měla efektivněji odměňovat inovace a zahrnovat malá spalovací zařízení pod 50 MWh;
10. žádá Komisi, aby urychleně předložila návrh opatření na snížení emisí pocházejících z domácností, včetně standardů pro vytápění; vybízí členské státy, aby zavedly opatření a programy na snížení emisí pocházejících z domácností, např. z krbů a kamen;

11. naléhá na Komisi, aby urychleně předložila návrh norem Euro VI pro těžká nákladní vozidla a naznačila, jak budou vypadat normy Euro VII, aby měly členské státy možnost dosáhnout cílů kvality ovzduší; vyzývá Komisi, aby okamžitě vypracovala ambiciózní normy Euro 6 pro osobní automobily; vybízí členské státy, aby přijaly nezbytná opatření k postupnému vyřazení starších znečišťujících vozidel či aby případně poskytly pobídky pro jejich dovybavení;
12. vybízí členské státy, aby přezkoumaly systémy místní dopravy a našly inovativní řešení pro minimalizaci používání aut ve vnitřních částech měst; je přesvědčen, že zřizování environmentálních zón, které odrazuje více znečišťující automobily od jízdy do vnitřních částí měst; zdůrazňuje, že místní vlády mohou poskytovat významné pobídky pro inovace nákupem čistých automobilů (EEV, Euro 6 a VI) pro veřejné a částečně veřejné vozové parky;
13. vyzývá Komisi, aby předložila návrhy opatření na řešení znečištění ovzduší, která v souladu s čl. 95 odst. 3 Smlouvy o ES zajistí vysokou míru ochrany životního prostředí; vyzývá Komisi, aby povolila výjimky z ustanovení o vnitřním trhu pro ty členské státy, které chtějí přijmout opatření, jež jdou dále než stávající standardy EU; je přesvědčen, že členské státy, které uplatňují přísnější standardy, poskytují významnou pobídku pro inovace;

Lepší zákonodárna činnost

14. vyzývá Komisi a Radu, aby s Parlamentem uzavřely interinstitucionální dohodu, ve které tyto tři orgány vyjádří svou podporu cílům snížení emisí a všem opatřením na úrovni Společenství uvedeným výše v bodech 8–13; je přesvědčen, že by tato dohoda přispěla ke zvýšení odpovědnosti, a tudíž i k „lepší zákonodárné činnosti“;

o

o o

15. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě, Komisi a vládám a parlamentům členských států.

VYSVĚTLUJÍCÍ PROHLÁŠENÍ

Čisté ovzduší je pro lidské zdraví nezbytné. Znečištěné ovzduší lidské zdraví významně poškozuje. V Evropě stojí znečištěné ovzduší 3,6 milionu roků lidského života – což je, vyjádřeno jinak, 360 000 lidí, kteří zemřou o 10 let dříve. Vedle obětí na životech má znečištěné ovzduší také za následek vznik různých onemocnění nebo zhoršené fungování plic. Zdravotní problémy se však nedotýkají každého stejně; nejhůře jsou poškozováni především děti, staří lidé, lidé trpící plicními chorobami a lidé, kteří bydlí v městských oblastech nebo v blízkosti hlavních silnic. Znečištěné ovzduší také poškozuje přirozené životní prostředí. Podle odhadů poškozuje znečištěné ovzduší 55% evropských ekosystémů. Důsledkem je acidifikace lesů, eutrofizace a ztráta biologické rozmanitosti. Mezi látky, které tyto problémy způsobují, patří především oxidy dusíku, oxid siřičitý, amoniak a také ozon. Znečištěné ovzduší také negativně působí na budovy.

Znečištěné ovzduší představuje přeshraniční problém. Znečišťující látky mají schopnost šířit se do vzdáleností stovek, dokonce až tisíců kilometrů. Země jako například Spojené království produkuje významný objem emisí, které ji však relativně málo zatěžují. Díky častým západním větrům jsou těmito emisemi významně zatíženy další členské státy. Nizozemsko „importuje“ velký objem znečištěného vzduchu z Belgie, Německa a Spojeného království, avšak „exportuje“ třikrát větší objem znečištěného vzduchu, než importuje. Skandinávské země importují relativně velký objem znečištěného vzduchu.

Stávající politika

Kvalita ovzduší se za posledních 30 let podstatně zlepšila, do jisté míry také díky legislativě EU. Byly stanoveny normy kvality ovzduší, v důsledku kterých došlo ke značnému snížení emisí mnoha znečišťujících látek. Jsou v platnosti evropské směrnice, které se vztahují na emise přímo u zdroje jako například u velkých spalovacích zařízení nebo osobních automobilů a těžkých vozidel. Dodržování norem kvality však nepředstavuje jednoznačný úspěch: především oblasti městských aglomerací se stále ještě potýkají se značnými problémy. Z analýzy Evropské agentury pro životní prostředí vyplývá, že více než 50 % obyvatel evropských měst je více než 35krát ročně vystaveno koncentracím, které překračují hodnoty denního limitu (Stav a výhled 2005, s. 268). Špatných zpráv je však více: ani stávající pravidla nejdou bohužel dostatečně daleko, aby tento problém řešila a aby mohlo být dosaženo cílů formulovaných v šestém akčním programu pro životní prostředí (EAP), který spočívá v dosažení: *„úrovně jakosti vzduchu, která nepředstavuje rizika pro lidské zdraví a pro životní prostředí, ani na ně nemá výrazně negativní dopad“*. Je tedy potřeba vytvořit přesvědčivou strategii. Takovou strategii, která by akcentovala zdraví a která by současně řešila problém nedostatků ve stávající politice a problémů s dodržováním právních předpisů.

Tematická strategie

Tematická strategie je založena na rozsáhlém hodnocení dopadu. Výchozím bodem této strategie jsou tři scénáře (A, B a C) a Maximálně technicky proveditelný scénář (MTFR). Následují příslušné poznámky k hodnocení dopadu:

* Veškeré scénáře včetně MTFR jsou nákladově efektivní. To znamená, že přínosy pro lidské

zdraví jsou větší než náklady.

* Pokud jde o dopad jednotlivých scénářů na zaměstnanost a konkurenceschopnost, jsou všechny scénáře více méně neutrální. Je však třeba poznamenat, že v případě scénáře C by došlo k nárůstu pracovních příležitostí ve všech odvětvích vyjma zemědělství. Značnou ztrátu pracovních míst v zemědělství (73 000) by však do značné míry vyvážil nárůst v ostatních odvětvích.

* Náklady na realizaci jednotlivých scénářů jsou podle některých podceňovány. Především automobilový průmysl trvá na tom, že náklady budou ve skutečnosti ještě vyšší. Na druhou stranu může dojít ke snížení nákladů na snižování emisí na pevnině, pokud ke snížení emisí dojde také v odvětví lodní dopravy (což nebylo zahrnuto do výpočtu nákladů). Navíc náklady mohou ještě dále klesat, jelikož opatření, která je nutno přijmout, aby byly splněny závazky z Kjóta (které je ještě nutno stanovit), dosud nebyla zohledněna.

* Odhady výhod jsou nižší, jelikož se bere v potaz pouze lidské zdraví, a navíc je v Evropě hodnota lidského života mnohem nižší než ve výpočtech používaných v USA. Tyto výpočty nezohledňují ani přínosy pro životní prostředí, snížený výskyt škod na zemědělských plodinách (odhadováno na 0,3 miliardy EUR ročně) a snížený výskyt škod na budovách. Z toho důvodu je poměr nákladů a přínosů ve skutečnosti výrazně příznivější.

* Důležité jsou pochopitelně také marginální náklady a marginální přínosy. Podle hodnocení dopadu se optimální scénář nachází mezi scénáři B a C a je založen na nízkém odhadu přínosů pro lidské zdraví.

* IEEP zhodnotil hodnocení dopadu a došel k závěru, že čísla a odhady jsou spolehlivé.

Úvahy

Ambice, kterou Evropská komise formulovala, se nachází mezi scénáři A a B. Celkové náklady na scénář A+ obnáší až 7,1 miliardy EUR. Přínosy činí 42 miliard EUR. Zvolený scénář by neznamenal ztrátu pracovních příležitostí, ani by neměl negativní dopad na konkurenceschopnost Evropy ve světě.

Vaše zpravodajka je po konzultacích ohledně hodnocení dopadu a na základě doporučení ze strany odborníků v oblasti lidského zdraví toho názoru, že prosazovaná míra ambicí by měla být vyšší. Tematická strategie o znečišťování ovzduší se příliš jednostranně zaměřuje na náklady a naopak příliš málo na přínosy pro lidské zdraví nebo na příležitosti, které by mohly nabídnout ambicióznější přístup. Na základě Lisabonské strategie a přání EU stát se nejvíce konkurenceschopnou ekonomikou na světě by bylo přinejmenším vhodné uplatňovat normy jakosti ovzduší platné na území USA. V případě „jemných částic“ (PM_{2,5}) platí v USA mezní hodnota koncentrace 15 mg, avšak je třeba poznamenat, že americká norma je založena na výsledcích měření prováděného v průběhu tříletého období a že měření není vždy soustředěno na skutečně ožehavé oblasti.

Z posouzení dopadů vyplývá, že pokud bude vybrán ambiciózní scénář a EU jasně zvolí lidské zdraví, bude dostatek šancí na nové pracovní příležitosti. Kvalita ovzduší představuje problém ve všech velkých městech na světě. Technologie a inovace vyvíjené v Evropě mají

možnost uspět i v jiných částech světa.

Strategie: ambiciózní, ale s důrazem na požadavky realizace

Vaše zpravodajka by ráda rychle zaznamenala lepší výsledky v boji se znečištěným ovzduším. Z toho důvodu byl pro PM_{2,5}, VOC a NO_x vybrán scénář C. V případě amoniaku je vaše zpravodajka pro scénář A+ a v případě SO₂ pro scénář B. Návrhy vaší zpravodajky by stály přibližně 11 miliard EUR ročně, což je více než 7,1 miliard EUR ročně navrhovaných Komisí. Následují argumenty na podporu výběru scénáře C–:

* Větší přínos pro lidské zdraví než v případě scénáře A+, jelikož právě PM_{2,5}, VOC a NO_x způsobují největší poškození zdraví.

* Scénář C– je plně nákladově efektivní, avšak celkové náklady, které činí 11 miliard EUR ročně, jsou značně nižší, než v případě scénáře C (14,9 miliard EUR).

* Příznivý rozvoj co se týče zaměstnanosti a potenciálu pro inovace. Scénář C– povede k nárůstu pracovních míst o více než 40 000, neboť ztráta pracovních míst v zemědělském odvětví bude omezená a v ostatních odvětvích naopak vznikne mnoho pracovních příležitostí.

Vaše zpravodajka se v případě amoniaku, stejně jako Komise, rozhodla pro scénář A+ a v případě SO₂ pro scénář B, a to z následujících důvodů:

* Zvýšení nákladů spojené s přechodem na scénář C je v případě amoniaku příliš vysoké.

* Dosud nebyla zohledněna reforma zemědělské politiky, jejíž dopad tedy ještě není zřejmý. Z toho důvodu vaše zpravodajka vyzývá k revizi a ambicióznějšímu přístupu v případě amoniaku, až začne reforma SZP nabývat konkrétnější podoby.

* Amoniak se na tvorbě sekundárních jemných částic podílí pouze zanedbatelně a celkové náklady na regulaci primárních a sekundárních jemných částic na základě míry ambicí C a v případě amoniaku na základě A+ jsou přibližně stejně vysoké, jako kdyby byl pro amoniak vybrán scénář C.

* Pro SO₂ je přijatelný scénář B, jelikož scénář C by znamenal relativně malé zvýšení přínosů pro lidské zdraví.

Vaše zpravodajka si přirozeně uvědomuje, že cíle, které zde byly stanoveny, jsou ambiciózní a nesnadno dosažitelné. Některé členské státy mají již v současné době problémy se stávajícími cíly. Z toho důvodu se vaše zpravodajka zasazuje o dočasnou výjimku pro členské státy, které mohou prokázat, že podnikly veškeré možné kroky k dosažení limitních hodnot uvedených v této tematické strategii, avšak přesto nejsou schopny normy splňovat. To také poskytne pobídku ke včasnému a úplnému dodržování mezních hodnot. Skutečnost, že se stále čeká na vhodná opatření na evropské úrovni zaměřená na zdroje, je přirozeně překážkou pro členské státy, které tyto cíle musejí dodržovat. Úkolem Komise je tedy neodkladně předložit vhodná opatření zaměřená na zdroje a úkolem Rady a Parlamentu je tato opatření neodkladně přijmout. Jakákoli prodleva v tomto postupu by znamenala zdržení náležité ochrany zdraví občanů a životního prostředí.

Vaše zpravodajka si také uvědomuje, že náklady nejsou ve společnosti rozděleny stejně jako přínosy. V podstatě je třeba uplatňovat zásadu „znečišťovatel platí“. Ve většině případů jsou producenti schopni přesunout vyšší náklady na spotřebitele. V některých případech je to však mnohem složitější, jelikož konkurenti ze zemí mimo EU nemají nutně stejné náklady. Z toho důvodu žádá zpravodajka od Komise posouzení možností financování v případech, kdy náklady nelze přesunout na spotřebitele a kdy jsou náklady pro znečišťovatele neúnosné. V této souvislosti by vaše zpravodajka chtěla poukázat na skutečnost, že strukturální fondy a zemědělské fondy EZOZF nabízejí možnosti podpory. Členské státy mohou využívat tato opatření na spolufinancování (například čističky vzduchu v odvětví živočišné výroby). Vedle toho mohou členské státy za určitých podmínek udělit podnikům státní podporu.

Opatření

K realizaci cílů vymezených touto strategií je v různých odvětvích třeba přijmout celou řadu opatření. V této souvislosti sehraávají svou roli Komise (v oblasti opatření zaměřených na zdroje v odvětví dopravy, na malá spalovací zařízení a tepelné systémy), členské státy (v oblasti čističek vzduchu v zemědělství a lodní dopravě) a decentralizované orgány (v oblasti plánů mobility, ožehavých oblastí, smogových situací).

Závěrem: zlepšení právní úpravy a lepší regulace

Je správné, že Evropská unie tvrdě pracuje na zajištění „zlepšení právní úpravy“, neboť v oblasti tvorby právních předpisů je hodně co zlepšovat. Tematická strategie s doprovodnou směrnicí o jakosti ovzduší jsou příklady „zlepšení právní úpravy“. Vaše zpravodajka vyslechla představitele vnitrostátních i místních orgánů, podniků a nevládních organizací. Z mnoha rozhovorů vyplynula existence určitého roztrpčení spojeného se způsobem, jakým v Evropě vznikají právní předpisy. Neschopnost uplatňovat vhodné předpisy v praxi a nejistota spojená se střednědobým horizontem představují neustále se opakující oblasti stížností. Výčet možných opatření v této strategii tuto nejistotu neodstraňuje. Komunikaci s občany, podniky a nižšími orgány (které musejí uplatňovat značnou část opatření) by prospělo, kdyby Komise, Rada a Parlament jasně uvedly, jakou míru ambicí budou prosazovat v otázce kvality ovzduší a jaká opatření zaměřená na zdroje je možno očekávat a kdy. Z toho důvodu se vaše zpravodajka zasazuje o interinstitucionální dohodu, ve které by Komise, Rada a Parlament vymezily své odpovědnosti a závazky. Taková dohoda by přispěla ke „zlepšení právní úpravy“ a zároveň by podpořila demokratický proces.